

Dokončovací metody

- Účelem tohoto obrábění je dosažení dokonalé jakostní plochy, vysoké přesnosti při dodržení geometrických tvarů obrobku a zvýšení únavové pevnosti => větší odolnost proti opotřebení a korozi

Dokončovací metody obrábění

Jemné soustružení, frézování a broušení

- Vyžadujeme větší řezné rychlosti, menší hloubky třísek a menší posuvy

Jemné soustružení

- Používáme nože s destičkami ze slinutých karbidů, nebo diamantové destičky

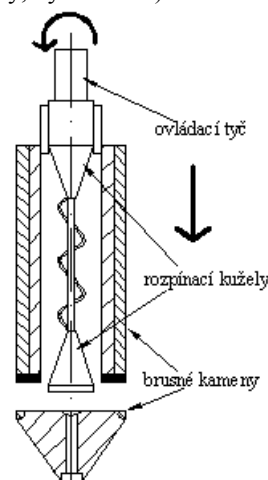
Jemné frézování

- Používáme čelní frézy s jedním nebo dvěma usazenými noži
- Nože jsou s břitovými destičkami se slinutých karbidů

	<i>IT</i>	<i>Ra</i>
Jemné soustružení	3 ÷ 5	0,2 ÷ 0,8
Jemné frézování	6 ÷ 8	1,6
Jemné broušení	3 ÷ 4	0,4

Honování

- Použití na obrábění vnitřních válcových ploch (válce spalovacích motorů, kompresory, hydraulika)
- Díra se musí před honováním jemně vyvrtat nebo vybrousit
- Nástroj je honovací hlava s honovacími kmeny
- V honovací hlavě může být upnuto 3 ÷ 12 brousících kmenů
- U kmenů se určuje brusivo, zrnitost, tvrdost, pojivo (viz broušení)
- Honovací stroje jsou se svislým vřetenkem
- Vřeteníky bývají jedno nebo více vřetenové
- Jde o broušení honovacími kameny upnutými v honovací hlavě
- Kameny jsou na obráběnou plochu přitlačovány malým tlakem
- Honovací hlava koná rotační a přímočarý pohyb
- Obvodová rychlost je dvakrát větší než posuv
- Výsledná IT a R závisí na době honování

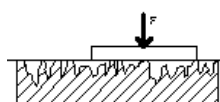

	<i>IT</i>	<i>Ra</i>
Předběžné honování	6 ÷ 7	0,4 ÷ 0,8
Jemné honování	5	0,1 ÷ 0,2

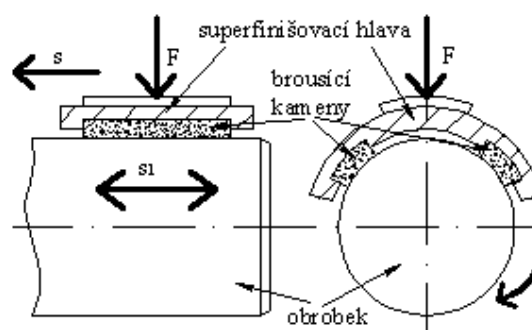
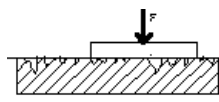
Superfinašování

- Použití na obrábění vnějších válcových ploch (čepy, konce hřídelů, kluzné uložení)
- Nástroj je superfinašovací hlava s brousícími kameny
- U kmenů se určuje brusivo, zrnitost, tvrdost, pojivo (viz broušení)
- Stroje jsou speciální superfinašovací soustruhy a brusky se superfinašovací hlavou
- Kameny jsou na obráběnou plochu přitlačovány tlakem, který se časem zmenšuje
- Superfinašovací hlava koná kmitavý a přímočarý pohyb
- Obrobek vykonává rotační pohyb
- Mezi nástroj a obrobek je přiváděna kapalina, která odplavuje třísky
- a na konci superfinašování vytvoří souvislý povlak

Začátek superfinašování

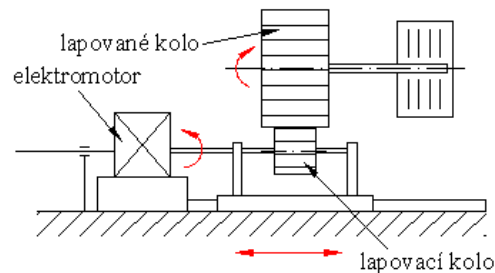
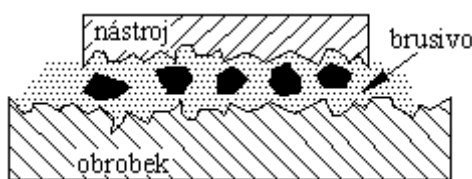

Konec superfinašování

Lapování

- Použití na vnější a vnitřní válcové plochy, rovinné a tvarové plochy
- Použití jako dokončovací operace při výrobě kluzných a válivých ložisek, měřidel, závitů...
- Mezi nástroj a obrobek je přiváděna kapalina (směs petroleje s olejem) s jemně rozptýleným brusivem
- Mezi nástrojem a obrobkem dochází k nepravidelnému pohybu, při němž zrna brusiva vyhlazují nerovnosti povrchu
- Nástroj může být kotouč, trn nebo kroužek, který má negativní tvar obráběné plochy
- Lapovací stroj má svislou osu
- Brusivo:
  1. Karborundum a korund (pro jemné lapování)
  2. Vídeňské vápno - $MgCO_3$ (pro velmi jemné lapování)
  3. Diamant a karbid brómu (pro obrábění slinutých karbidů)
- Zvláštním způsobem lapování je zaběhávání dvou souvisejících součástí (ozubená kola, píst ve válci)
- Lapovací kolo pohání kolo lapované, je mezi ně přiváděna kapalina a obrobek koná podélný posuv

Leštění

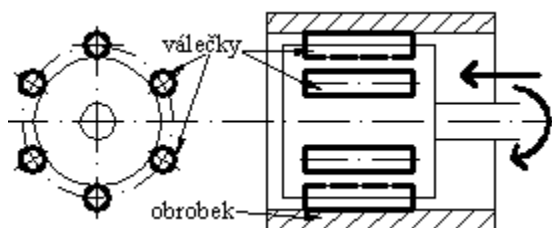
- Používá se na všechny plochy
- Leštěním se zlepšuje vzhled obrobku a snižuje se drsnost, odstraňují nečistoty, ale zhoršuje se přesnost
- Leštění se používá před povrchovými úpravami (galvanické pokovování)
- Nástroje jsou textilní nebo plstěné kotouče a lešticí pasta

Válečkování

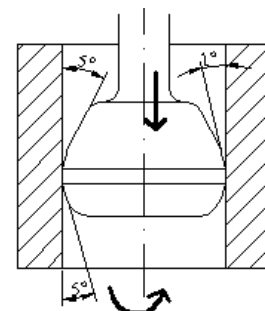
- Používá se na vnější i vnitřní válcové plochy
- Zlepšuje se přesnost, ale zhoršuje se drsnost povrchu
- Tlakem válečku ze zatlačí povrchové nerovnosti, dochází k tváření za studena
- Při této dokončovací operaci nedochází k úběru materiálu, ale vzniká plastická deformace povrchu
- Provádí se nejčastěji na soustruzích

Protlačování

- Používá se na vnitřní válcové plochy
- Dokončovací operace, která zmenšuje drsnost plastickou deformací
- Nástroj je protlačovací trn, který je o několik tisícín větš, než je průměr díry
- Stroje jsou libovolné lisy
- Protlačováním dochází k zpevněním materiálu, zvyšuje se tvarová a rozměrová přesnost

Válečkování

Protlačování

Kuličkování (Brokování)

- Jde o vrhání kalených ocelových (z bílé litiny) kuliček proudem vzduchu (metacím kolem) na povrch součásti, dochází ke tváření za studena a vyhlazování
- Používá se pro tvarové součásti
- Provádí se pro zvýšení únavové pevnosti a trvanlivosti součásti